

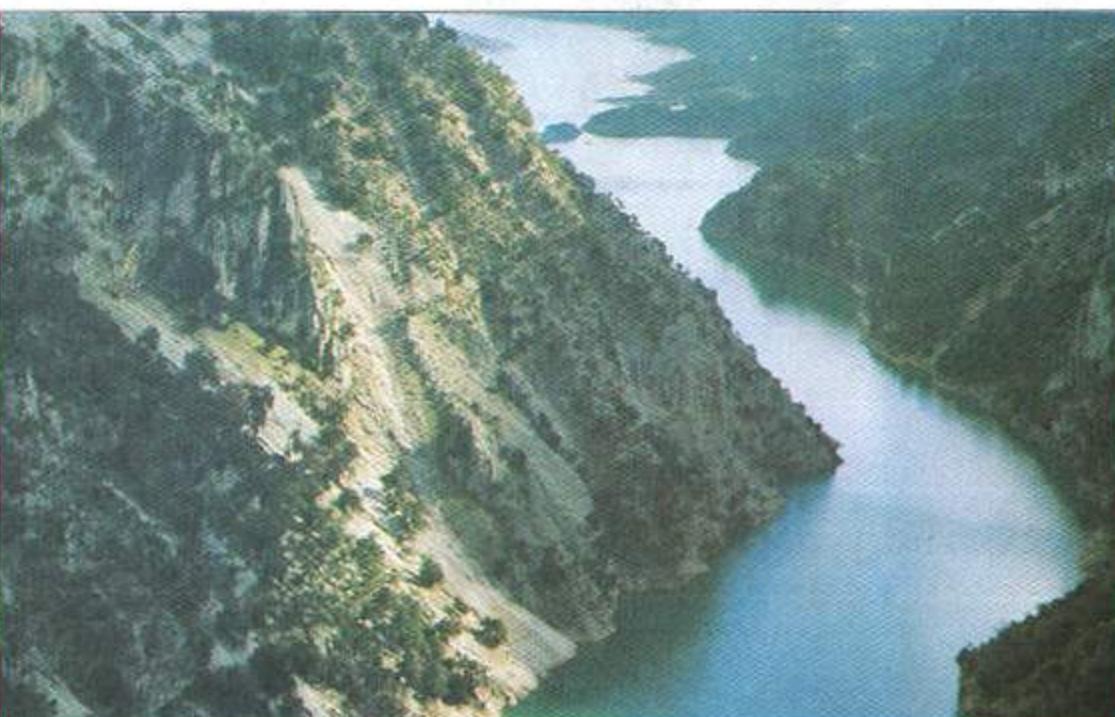
Στο περιθώριο το περιβάλλον

Οπισθοδρομική η πολιτική του ΥΠΕΧΩΔΕ, το οποίο ασχολείται μόνο με τα δημόσια έργα

Της ΘΕΟΔΟΤΑΣ ΝΑΝΤΣΟΥ*

Ποια είναι τα χαρακτηριστικά της σημερινής πολιτικής προστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ; Μια ακατάσχετη καυκυποσιολογία για την καθυστερημένη ενσωμάτωση κοινοτικής νομοθεσίας, λες και μέχρι σήμερα ποτέ καμιά οδηγία δεν μεταφέρθηκε στο εθνικό μας δίκαιο. Φραστικές και διά νόμου επιθέσεις στο Συμβούλιο της Επικρατείας για την περιβαλλοντική νομολογία του, λες και στην Ελλάδα μάς περισσεύουν οι εγγυήσεις της περιβαλλοντικής νομιμότητας. Αντιλήφεις επιστημονικά παρωχημένες και καταδικασμένες από την οικολογική ιστορία του πλανήτη, όπως η άποψη ότι το νερό των ποταμών που καταλήγει στη θάλασσα είναι καμένο. Αρρωστημένη εμμονή σε ξεπερασμένα γιγάντια έργα, που όχι μόνο λύσεις δεν θα δώσουν, αλλά θα προκαλέσουν σοβαρές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις, όπως η εκτροπή του Αχελώου.

Τοπιθετήσεις άσχετων με το περιβάλλον προέδρων σε φορείς που διακειρίζονται τα εθνικά μας πάρκα. Αποξιώστε και στην πράξη κατάργηση θεσμοθετημένων συντονιστικών οργάνων για σημαντικούς περιβαλλοντικούς τομείς, όπως το φυσικό περιβάλλον και τη χωροταξία. Καρατόμηση ανώτερων υπαλλήλων του υπουργείου επειδή τόλμησαν να δώσουν (όπως υποχρεούνται από τον νόμο) πληροφορίες σε περιβαλλοντικές οργανώσεις. Πλήρης αδιαφορία για τα συσσωρευμένα αιτήματα περιβαλλοντικών οργανώσεων, φορέων και προσώπων για παροχή πληροφοριών, κατά παράβαση των υποχρεώσεων που απορρέουν αιώνια την εθνική και την κοινοτική νομοθεσία. Ανακοινώσεις Τύπου με σοβαρά λάθη επιστημονικής ορολογίας που δείχνουν άγνοια σημαντι-



Η πολιτική προστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ δείχνει εμμονή σε ξεπερασμένα γιγάντια έργα, όπως η εκτροπή του Αχελώου (φωτογραφία) που όχι μόνο δεν θα δώσουν λύσεις, αλλά θα προκαλέσουν σοβαρές περιβαλλοντικές, κοινωνικές και οικονομικές επιπτώσεις.

κάν οικολογικών εννοιών. Και άλλα πολλά, που στην αρχή προκαλούν γέλια, αλλά όταν αρχίσουν να μαζεύονται φέρνουν λύπη και ντροπή.

Οπισθεν ολοταχώς

Επιγραμματικά, η σημερινή πολιτική προστασίας του ΥΠΕΧΩΔΕ ασχολείται σχεδόν αποκλειστικά με τα δημόσια έργα, ξεχνώντας πώς τουλάχιστον κατ' ονομα το υπουργείο είναι πρωτίστως Περιβάλλοντος και Χωροταξίας. Στις ελάχιστες περιπτώσεις που αποφασίζει να καταπιστεί με το περιβάλλον, δείχνει να βαρυγκομά κάτω από τις πολλές περιβαλλοντικές υποχρεώσεις της χώρας και μάλλον απεκθάνεται κάθε ενασχόληση της με αυτές.

To ΥΠΕΧΩΔΕ όμως αποτελεί τον κύριο εκφραστή κάθε κυβερνητικής πολιτικής για το περιβάλλον. Ενώ λοιπόν οι προηγούμενες κυβερνήσεις δικαιολογημένα βρέθηκαν αντιμέτωπες με τις περιβαλλοντικές οργανώσεις, καθώς έκαναν ένα βήμα ππρος και δύο πίσω, η σημερινή κυβερνηση έχει βάλει την πλάτη όπισθεν. Ετσι, απειλείται η χώρα με περιβαλλοντική οπισθοδρόμηση σε λογικές και πρακτικές της δεκαετίας του '60, τότε που το περιβάλλον ήταν εμπόδιο για την οικονομική ανάπτυξη και οι φυσικοί πόροι θεωρούνταν ανεξάντλητοι και πρόσφοροι για κάθε λογής κακοδιαχείριση. Η ευθύνη βαραίνει πρωτίστως τον υπουργό ΥΠΕΧΩΔΕ, που κυριολεκτικά κωφεύει στις υποχρεώσεις της χώρας

που είναι της διεθνούς και κοινωνικής νομοθεσίας και πολιτικής για το περιβάλλον και αρνείται σταθερά να «ανοίξει τα χαρτιά του» και να ξεκινήσει έναν ουσιαστικό και ευρύ κοινωνικό διάλογο, ώστε για πρώτη φορά στην ιστορία του το επίμαχο υπουργείο να αποκτήσει μια ολοκληρωμένη στρατηγική για το περιβάλλον. Βέβαια, εκτός συγκεκριμένων εξαιρέσεων, ο διάλογος και η διαβούλευση για ζητήματα πολιτικής δεν αποτελούν νομική υποχρέωση κανενάς υπουργός. Είναι θέμα κουλτούρας.

Επιστροφή στο '50

Η τελική απόφαση βρίσκεται στα χέρια του πολιτικού προϊσταμένου, του υπουργού ΥΠΕΧΩΔΕ. Ο πρωθυπουργός θα πρέπει να αποφασίσει αν η κυβέρνηση βλέπει το περιβάλλον ως εθνική κληρονομιά ή ως εθνικό βάρος. Ως ανταγωνιστικό πλεονέκτημα της χώρας ή ως εμπόδιο στην «ανάπτυξη». Ως σημαντικό κίνητρο για καινοτομία ή ως χώρο για ανεμιδιστη οικονομική εκμετάλλευση. Ως πεδίο διαμόρφωσης προτύπων ολοκληρωμένης και βιώσιμης τοπικής ανάπτυξης ή ως ένα αδιάφορο τίποια. Γιατί, αν τελικά όντως η κυβέρνηση έχει κολλήσει στην πολιτικά γερασμένη και απελέσφορη αποστροφή για οπισθετήσει με την προστασία του περιβάλλοντος, τότε ίσως ζούμε εκείνες τις μέρες του '50-'60 που αποξέρανε περίπου το 60% των βάλτων και λιμνών της χώρας, βλέπαμε την εντατική και κημική γεωργία ως το μέλλον της ελληνικής αγροτικής και αντιμετωπίζαμε το μπετόν και την άσφαλτο ως σωτηρία από τη βαριά φυσική κληρονομιά μας.

*Η κ. Θεοδότα Νάντσου είναι συντονιστρία περιβαλλοντικής πολιτικής του WWF Ελλάς.